

บาทแข็งค่า : แต่ละอุตสาหกรรมมีแรงต้านทานแค่ไหน

โดย ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

นับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2553 เป็นต้นมา เงินบาทแข็งค่าขึ้นอย่างรวดเร็วจากระดับ 32.214 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2553 มาอยู่ที่ระดับ 30.748 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2553 หรือแข็งค่าขึ้นราว 4.8% ภายในระยะเวลาเพียง 1 เดือนเศษ หรือหากย้อนไปตั้งแต่ต้นปี 2553 พบว่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นมาแล้วกว่า 8.0%

ทั้งนี้ หากพิจารณาการแข็งค่าของเงินบาทเปรียบเทียบกับ การแข็งค่าของสกุลเงินคู่แข่งสำคัญทั้งในและนอกภูมิภาคเอเชียตั้งแต่ต้นปี 2553 พบว่า เงินบาทแข็งค่าขึ้นมากกว่าคู่แข่งอื่นๆ ยกเว้นมาเลเซียที่ค่าเงินแข็งขึ้นกว่าไทย

การแข็งค่าของเงินสกุลคู่แข่งสำคัญของไทยนับตั้งแต่ต้นปี 2553

ประเทศคู่แข่ง	%Δ ค่าเงิน (เทียบกับดอลลาร์สหรัฐ)	สินค้าส่งออกที่เป็นคู่แข่งกับไทย
มาเลเซีย	+10.4	ถูมมือยาง
ไทย	+8.2	
ฟิลิปปินส์	+5.4	ท่อนำกระป๋อง
อินโดนีเซีย	+4.5	ท่อนำกระป๋อง กระดาษ ยางแปรรูปชิ้นตัน กุ้ง
ออสเตรเลีย	+4.1	น้ำตาลทราย
บราซิล	+1.3	น้ำตาลทราย ไก่แปรรูป
จีน	+1.0	กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ไก่แปรรูป กระดาษ ยางรถยนต์ อัญมณีและเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์พลาสติก รองเท้า ผ้าฝ้าย เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น เฟอร์นิเจอร์ไม้
เกาหลีใต้	+0.5	ยางรถยนต์ ผ้าฝ้าย ตู้เย็น
อินเดีย	+0.5	ข้าว ผ้าฝ้าย เสื้อผ้าสำเร็จรูป
เอกวาดอร์	0	ท่อนำกระป๋อง กุ้ง
เวียดนาม	-5.1	รองเท้า ยางแปรรูปชิ้นตัน เสื้อผ้าสำเร็จรูป ข้าว เฟอร์นิเจอร์ไม้
ยุโรปโซน	-10.2	ท่อนำกระป๋อง อัญมณีและเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์พลาสติก แป้งแปรรูป เฟอร์นิเจอร์ไม้

ที่มา : คำนวณและรวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK

หมายเหตุ : เครื่องหมาย + แสดงถึงการแข็งค่าของเงินสกุลต่างๆ เทียบกับดอลลาร์สหรัฐ

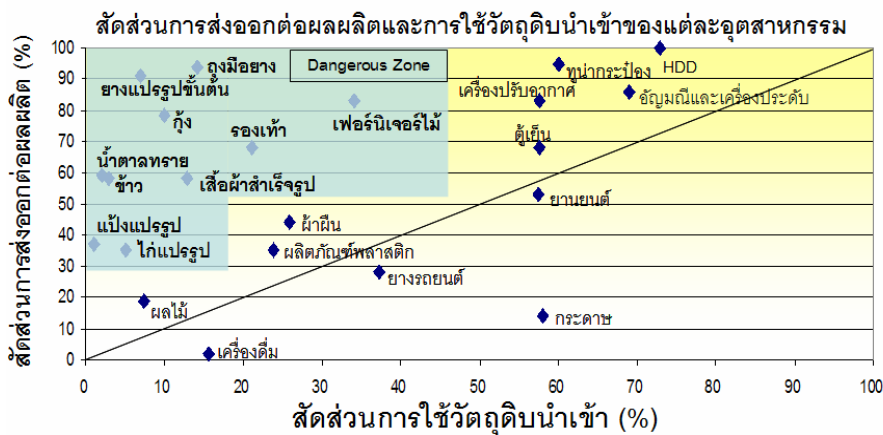
เครื่องหมาย - แสดงถึงการอ่อนค่าของเงินสกุลต่างๆ เทียบกับดอลลาร์สหรัฐ

เงินบาทที่แข็งค่าขึ้นเร็วกว่าค่าเงินสกุลคู่แข่งสำคัญหลายประเทศเป็นสัญญาณอันตรายว่า สินค้าส่งออกของไทยหลายรายการอาจเริ่มเสียเปรียบคู่แข่งด้านราคา โดยเฉพาะสินค้าที่ไทยเป็นคู่แข่งกับบราซิล จีน เกาหลีใต้ อินเดีย เอกวาดอร์ เวียดนาม รวมถึงยุโรปโซน อาทิ ข้าว น้ำตาลทราย กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง ไก่แปรรูป ท่อนำกระป๋อง กระดาษ ผลิตภัณฑ์พลาสติก รองเท้า ผ้าฝ้าย เป็นต้น เนื่องจากสกุลเงินของประเทศเหล่านั้นแข็งค่าน้อย/อ่อนค่าเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ

การแข็งค่าของเงินบาทนอกจากจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านราคาเมื่อเทียบกับคู่แข่งแล้ว ยังส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของผู้ส่งออก ทั้งนี้ โดยทั่วไปการแข็งค่าของเงินบาทจะส่งผลกระทบผ่านไปยังรายได้และต้นทุนของผู้ประกอบการ ดังนี้

ผลกระทบด้านรายได้ เงินบาทที่แข็งค่าขึ้นจะส่งผลให้รายได้ของผู้ประกอบการเมื่อแปลงเป็นเงินบาทลดลง ดังนั้น ผู้ประกอบการที่เน้นตลาดส่งออกเป็นหลักหรือมีรายได้ส่วนใหญ่ในรูปเงินตราต่างประเทศจะได้รับผลกระทบจากเงินบาทแข็งค่าค่อนข้างมาก ตรงข้ามกับผู้ประกอบการที่เน้นจำหน่ายในประเทศจะได้รับผลกระทบน้อยกว่า

ผลกระทบด้านต้นทุน เงินบาทที่แข็งค่าขึ้นจะทำให้ต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าถูกลง (Import Content) ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ใช้วัตถุดิบนำเข้ามากก็จะได้ประโยชน์จากการที่ต้นทุนดังกล่าวลดลง

ที่มา : ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย รวบรวมจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาสัดส่วนการส่งออกต่อผลผลิตควบคู่ไปกับสัดส่วนการใช้วัตถุดิบนำเข้าของแต่ละอุตสาหกรรมพบว่า ผลกระทบจากเงินบาทแข็งค่าที่มีต่อผู้ประกอบการในแต่ละอุตสาหกรรมแตกต่างกัน ดังนี้

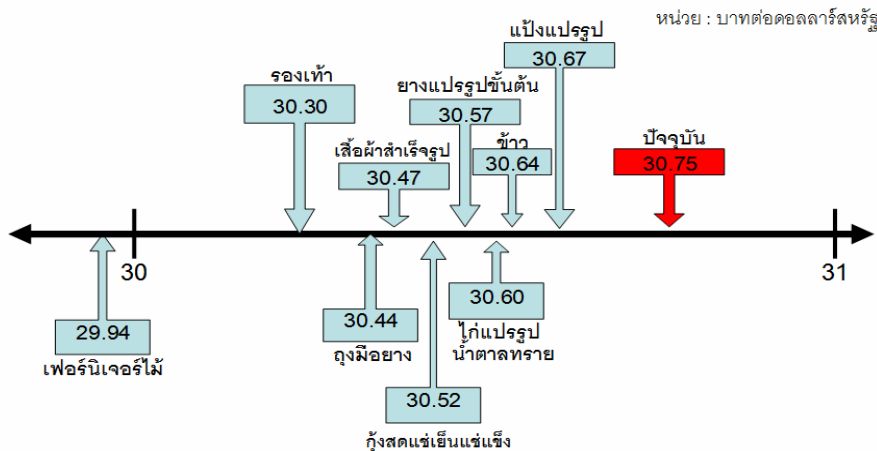
อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบรุนแรง ได้แก่ ข้าว กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ไก่แปรรูป น้ำตาลทราย แป้งแปรรูป ยางแปรรูปขั้นต้น ยางมือยาง เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า และเฟอร์นิเจอร์ไม้ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ส่งออกมาก ทำให้รายได้ของผู้ประกอบการลดลงมากเมื่อเงินบาทแข็งค่าขึ้น ขณะเดียวกันอุตสาหกรรมดังกล่าวยังเน้นใช้วัตถุดิบในประเทศเป็นหลักจึงไม่ได้ประโยชน์จากต้นทุนวัตถุดิบที่ลดลงตามเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น

อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบปานกลาง ได้แก่ ผลไม้ เครื่องสำอาง พู่กันระยอง ผลิตภัณฑ์พลาสติก ผ้าฝ้าย ยางรถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ อัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนการส่งออกต่อผลผลิตรวมใกล้เคียงกับสัดส่วนการใช้วัตถุดิบนำเข้า ทำให้อุตสาหกรรมดังกล่าวมีการป้องกันความเสี่ยงแบบธรรมชาติ (Natural Hedge) จากความผันผวนด้านอัตราแลกเปลี่ยนอยู่พอสมควร

อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบไม่มากนัก ได้แก่ กระดาษ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบนำเข้ามากซึ่งจะได้ประโยชน์จากการที่ต้นทุนถูกลง ขณะเดียวกันก็เน้นจำหน่ายในประเทศเป็นหลัก ทำให้รายได้ไม่ถูกรบกวนจากการแข็งค่าของเงินบาทมากนัก

ปัจจุบันเริ่มมีเสียงสะท้อนจากผู้ส่งออกในหลายอุตสาหกรรมซึ่งได้รับผลกระทบรุนแรงจากการแข็งค่าของเงินบาทในรอบนี้ ซึ่งหากเงินบาทยังแข็งค่าอย่างรวดเร็วเกินไปจนผู้ส่งออกไม่สามารถปรับตัวได้ทัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อลดต้นทุนหรือการปรับขึ้นราคาขาย ผลกระทบก็อาจขยายวงกว้างออกไปมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งมีอัตรากำไร (Margin) ไม่มากนัก ทั้งนี้ จากการศึกษาของฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK ภายใต้สมมติฐานที่ว่าผู้ส่งออกมี Margin อยู่ที่ 5% พบว่า หากอัตราแลกเปลี่ยนแข็งค่าอย่างรวดเร็วจนแตะระดับ 30 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอาจทำให้ผู้ส่งออกในหลายอุตสาหกรรมไม่สามารถส่งออกต่อไปได้ ดังนี้

ระดับอัตราแลกเปลี่ยนที่ทำให้ Margin ของผู้ส่งออกเป็นศูนย์ ในแต่ละอุตสาหกรรม

หมายเหตุ : ในความเป็นจริงความสามารถในการรับแรงกระแทกจากเงินบาทแข็งค่าของผู้ประกอบการแต่ละรายแตกต่างกันไป ขึ้นกับความสามารถในการปรับตัว โดยเฉพาะการลดต้นทุนการผลิต ความสามารถในการทำกำไร รวมถึงความสามารถในการปรับราคาขาย อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้อยู่ภายใต้สมมติฐานที่ว่าอัตรากำไรทำกำไรของอุตสาหกรรมอยู่ที่ 5% โดยที่อุตสาหกรรมไม่ได้มีการปรับตัวเรื่องการลดต้นทุนการผลิตและการปรับราคาขายแต่อย่างใด

เป็นที่น่าสังเกตว่า หากเงินบาทยังคงแข็งค่าอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ในระยะสั้นการปรับตัวด้านต่างๆ ของผู้ประกอบการยังมีข้อจำกัด ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มราคาขายหรือปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อลดต้นทุน แน่แน่นอนว่าภาคส่งออกจะได้รับผลกระทบมาก และนับเป็นการสูญเสียโอกาสขณะที่ตลาดส่งออกขยายตัวดี เงินบาทแข็งค่าจึงเป็นเสมือนลูกตุ้มถ่วงการขยายตัวของภาคส่งออก และหากสถานการณ์ยังคงยืดเยื้อ แรงขับเคลื่อนจากภาคส่งออกซึ่งเป็นความหวังสำคัญของเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันอาจต้องสะดุดลง ท่ามกลางอุปสงค์ในประเทศที่ยังฟื้นตัวไม่เต็มที่

20 กันยายน 2553

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK

โทร. 0 2271 3700, 0 2278 0047, 0 2617 2111 ต่อ 2114